KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ

Akıl - Ahlak - Adalet - Adap

İKLİM EYLEMİ POLİTİKA BELGESİ

Kapadokya Üniversitesi

EKİM 2024

ÖNSÖZ

Kapadokya Üniversitesi (KÜN), eğitim, araştırma ve topluma katkı faaliyetlerinde sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda ilerleyerek, iklim değişikliği ile mücadelede öncü bir rol üstlenmeyi amaçlamaktadır. Üniversite, tüm akademik ve idari birimleriyle birlikte çevresel, sosyal ve ekonomik sürdürülebilirliğe yönelik kapsamlı stratejiler geliştirmeyi ve uygulamayı hedefler.

Bu bağlamda hazırlanan KÜN İklim Eylemi Politika Belgesi, üniversitenin sürdürülebilir kampüs yönetimi, enerji verimliliği, atık yönetimi ve sosyal sorumluluk projeleri gibi temel alanlarda somut adımlar atmasını öngörür. Yerel topluluklarla iş birliğini ve topluma katkıyı esas alan bu politika, üniversite içindeki ve dışındaki tüm paydaşlara yönelik bir rehber niteliği taşımaktadır.

KÜN İklim Eylemi Politika Belgesi, enerji ve su yönetiminden biyoçeşitlilik korumasına kadar çeşitli alanlarda çevresel duyarlılığın artırılmasını amaçlar. Ayrıca, kampüs altyapısını güçlendiren eylemlerle iklim değişikliğine uyum sağlamayı ve olası afetlere karşı dayanıklılığı artırmayı hedeflemektedir. Bu çabaların tüm paydaşlarımızın katılımıyla etkili bir şekilde yürütülmesi, sürdürülebilir bir geleceğin inşasında temel taş olacaktır.

Kapadokya Üniversitesi Rektörlüğü ve Mütevelli Heyeti, iklim eylemi politikalarını desteklemekte ve teşvik etmektedir. Üniversitenin tüm birimleri ve öğrencileri, bu politikanın hayata geçirilmesinde aktif sorumluluk alarak çevre bilincinin yayılmasına katkı sağlarlar. KÜN İklim Eylemi Politika Belgesi, üniversitemizin sürdürülebilirlik konusundaki taahhüdünü somutlaştıran bir yol haritası olup, iç ve dış paydaşlarımızın katkılarıyla daha yaşanabilir bir gelecek yaratmayı amaçlamaktadır.

Prof. Dr. Hasan Ali Karasar
Rektör

Funda Aktan
Mütevelli Heyet Başkanı

KÜN İklim Eylemi Politika Belgesi, Birleşmiş Milletler 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA) temelinde, başta SKA 13 olmak üzere, SKA 7, SKA 11, SKA 12, SKA 14, SKA 15 ve SKA 17 amaçlarını esas almaktadır.

1. KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ MİSYON VE VİZYONU

Misyon

Kapadokya Üniversitesinin misyonu, çıkış noktası evrensel uygulaması milli olan bir eğitim anlayışıyla, Türkiye'yi 21. yüzyılda söz sahibi yapacak yeni nesil kamuoyu önderleri yetiştirmektir.

İklim değişikliği ile mücadeleye yönelik sürdürülebilir stratejiler geliştiren bu politika, Türkiye'yi 21. yüzyılda söz sahibi yapacak yeni nesil kamuoyu önderlerinin yetişmesine katkı sunar. Üniversitenin akademik ve sosyal sorumluluk projeleri, öğrencileri iklim bilinci yüksek bireyler olarak yetiştirmeyi ve onların çevresel, sosyal ve ekonomik sürdürülebilirlik alanlarında liderlik yapmalarını teşvik eder. Böylece, Kapadokya Üniversitesi yalnızca bugünün değil, geleceğin sorunlarına çözüm üretebilen bireyler yetiştirerek Türkiye'nin küresel alanda etkili olmasına katkı sağlar.

Vizyon

Kapadokya Üniversitesinin vizyonu Kapadokya'yı uluslararası akademik çalışmaların cazibe merkezi haline getirerek bölgesel, ulusal ve küresel sorunlara bilimsel çözümler üretmektir.

Kapadokya Üniversitesi İklim Eylemi Politika Belgesi, üniversitenin vizyonuna uygun olarak sürdürülebilirlik odaklı akademik çalışmalarla Kapadokya'yı iklim değişikliği ve çevresel sorunlara yönelik araştırmaların ve uygulamaların önemli bir merkezi haline getirmeyi amaçlar. Üniversitenin enerji verimliliği, atık yönetimi, su kaynaklarının korunması ve biyoçeşitlilik projeleri, bölgesel, ulusal ve küresel sorunlara bilimsel çözümler ve iyi uygulama örnekleri sunarak hem yerel hem de uluslararası düzeyde etkili olmayı hedeflemektedir.

2. KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ'NİN İKLİM EYLEMİ İLE İLGİLİ 2023-2028 STRATEJİK PLANI AMAÇ VE HEDEFLERİ

Kapadokya Üniversitesi Stratejik Planında iklim eylemi ile ilgili aşağıdaki hedefler belirlenmiştir:

- **Eğitim ve Araştırma Çalışmalarının Güçlendirilmesi**: Akademik programlara iklim konularını entegre etmek, bilimsel araştırmalarla çevresel sorunlara çözümler üretmek, öğrenci ve akademisyen katılımıyla sürdürülebilirlik temalı projeler geliştirmek, bilgi üretimini artırmak ve topluma katkı sağlamak.
- **Sürdürülebilir Kampüs Uygulamaları**: Enerji verimliliğini artırmak, yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanmak, karbon ayak izini azaltmak, fosil yakıt tüketimini sınırlamak, bisiklet

ve toplu taşıma kullanımı teşvik etmek ve çevrimiçi etkinlikleri yaygınlaştırmak ve kampüsün çevre dostu yapısını güçlendirmek.

- **Atık Yönetimi ve Döngüsel Ekonomi:** Geri dönüşüm, yeniden kullanım ve kompostlama uygulamalarını artırmak, atık miktarını azaltmak ve sürdürülebilir tüketim alışkanlıklarını yaygınlaştırmak, döngüsel ekonomi anlayışını kampüs genelinde hayata geçirmek.
- **Su Yönetimi ve Koruma:** Su kaynaklarını korumak, su tasarrufunu artırmak, su geri kazanım sistemleri geliştirmek ve kampüs altyapısında verimli su kullanımını desteklemek, iklim değişikliğinin olası etkilerine karşı hazırlıklı olmak.
- **İklim Değişikliğine Uyum ve Dayanıklılığı Artırmak**: Afetlere karşı dayanıklı kampüs altyapısı oluşturmak, değişen iklim koşullarına uyum sağlamak ve gerekli önlemleri alarak kampüs ortamını güçlendirmek, sürdürülebilirlik hedefleriyle uyumlu bir şekilde ilerlemek.
- **Biyoçeşitlilik Koruma ve Doğal Yaşamı Desteklemek**: Biyoçeşitliliği korumak, ekosistem sürdürülebilirliğini sağlamak, kampüs çevresinde doğal yaşamı teşvik eden projeler yürütmek ve yerel flora ile faunayı desteklemek ve çevresel sürdürülebilirliği sağlamak.
- **Yerel ve Sosyal Sorumluluk Projelerini Güçlendirmek**: Yerel topluluklarla iş birliği yapmak, sürdürülebilir kalkınma projeleri geliştirmek, kırsal tarım ve sürdürülebilir gastronomi çalışmalarını desteklemek ve yerel üretimi artırmak, toplumsal kalkınmaya katkı sunmak.
- **Sürdürülebilir Turizm, Kırsal Kalkınma ve Sorumlu Tedarik Süreçlerini Geliştirmek**: Sürdürülebilir turizm ve kırsal kalkınma anlayışlarını yaygınlaştırmak, çevreye duyarlı ve etik değerlere uygun tedarik süreçleri oluşturmak, karbon ayak izini azaltmak ve yerel kırsal toplulukların ekonomik gelişimini desteklemek.
- **Uygulama ve Performans Takibini Güçlendirmek**: Sürdürülebilirlik hedeflerine yönelik faaliyetleri izlemek, yıllık raporlarla kamuoyuna sunmak, politika uygulamalarını sürekli gözden geçirmek ve iyileştirme önerileri geliştirmek, performansı artırarak değişen koşullara uyum sağlamayı amaçlamaktadır.

Üniversitemiz, akademik ve idari birimlerde çevresel sürdürülebilirlik ilkelerini benimsemeyi, enerji verimliliği ve düşük karbonlu uygulamalar temelinde iklim dostu projeleri hayata geçirmeyi ve iklim değişikliği farkındalığını artırmak amacıyla eğitim, yönetim ve araştırma alanlarında bütüncül bir yapı oluşturmayı amaçlamaktadır.

3. KARBON NÖTRLÜK TAAHHÜDÜ VE HEDEF YILI

Kapadokya Üniversitesi, iklim değişikliğiyle mücadele ve kurumsal sera gazı emisyonlarının azaltılması konusundaki sorumluluğu doğrultusunda, 2030 yılı sonuna kadar Sera Gazı Protokolü (Greenhouse Gas Protocol) kapsamında tanımlanan Kapsam 1 (Scope 1 – doğrudan emisyonlar), Kapsam 2 (Scope 2 – satın alınan enerjiden kaynaklanan dolaylı emisyonlar) ve Kapsam 3'ün belirlenmiş kategorileri (Scope 3 – partial) bakımından karbon nötrlüğe ulaşmayı kurumsal hedef olarak taahhüt eder. Kapsam 3'e ilişkin karbon nötrlük taahhüdü, kurumsal iş seyahatleri ile satın alınan mal ve hizmetlerden kaynaklanan dolaylı emisyonları içerir. Bu taahhüt, üniversitenin sera gazı envanterinde tanımlanan organizasyonel sınırlar içerisindeki akademik, idari ve operasyonel faaliyetlerini kapsar.

Üniversitemiz, bu hedef doğrultusunda ISO 14064-1:2018 standardına dayalı kurumsal sera gazı envanterinin yıllık olarak hazırlanmasını, Kapsam 1, Kapsam 2 ve taahhüde dâhil edilen Kapsam 3 emisyonlarının düzenli biçimde izlenmesini, azaltım önlemlerinin uygulanmasını ve karbon nötrlük hedefine yönelik performansın değerlendirilmesini esas alır. Kapsam 3'ün taahhüt dışında kalan diğer kategorilerine ilişkin emisyonların izlenmesi ve azaltım çalışmalarına dâhil edilmesi de sürdürülecektir.

2030 karbon nötrlük hedefine ulaşmak amacıyla enerji verimliliğinin artırılması, yenilenebilir enerji kullanımının yaygınlaştırılması, fosil yakıt tüketiminin azaltılması, sürdürülebilir ulaşım uygulamalarının geliştirilmesi ve kaynak verimliliğinin güçlendirilmesi öncelikli uygulama alanları olarak benimsenir. Doğrudan sera gazı emisyonlarının azaltılması önceliklendirilir; kalan emisyonların yönetiminde uygun, şeffaf biçimde raporlanabilen ve bağımsız doğrulamaya elverişli karbon giderim veya dengeleme mekanizmaları ilgili standartlar çerçevesinde değerlendirilir.

Karbon nötrlük taahhüdünün uygulanması ve izlenmesi, Sürdürülebilirlik Ofisi ve Sürdürülebilirlik Komisyonu koordinasyonunda yürütülür. Sera gazı emisyonları ve karbon azaltım performansı düzenli olarak değerlendirilir; ilgili gelişmeler kurumsal sürdürülebilirlik raporlaması aracılığıyla kamuoyuyla paylaşılır.

4. İKLİM EYLEMİ FAALİYETLERİ KAYNAKLARI

KÜN Stratejik Planında yer alan iklim eylemi hedeflerinin, KÜN İklim Eylemi Politika Belgesi'nde yer alan hedeflerin ve bu politikada yer alan iklim eylemine yönelik hedeflerin gerçekleştirilmesi için Kapadokya Üniversitesi bütçesinden kaynak ayrılır.

5. İKLİM EYLEMİ FAALİYETLERİ KADROSU

Kapadokya Üniversitesi İklim Eylemi Politika Belgesi'nin uygulanmasında Kalite ve Stratejik Planlama Dairesi, Sürdürülebilirlik Ofisi ve Sürdürülebilirlik Komisyonu koordineli bir şekilde çalışır. Kalite ve Stratejik Planlama Dairesi, iklim eylemine yönelik politikaların üniversitenin stratejik hedefleriyle uyumlu bir şekilde yürütülmesini sağlarken, performansın düzenli olarak izlenmesi ve raporlanmasını üstlenir. Sürdürülebilirlik Ofisi, kampüs genelinde enerji verimliliği, atık yönetimi ve su tasarrufu gibi sürdürülebilirlik uygulamalarını planlayıp yönlendirir, aynı zamanda çevresel, sosyal ve ekonomik sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmak için projeler geliştirir. Ofis, sürdürülebilirlik raporlarını hazırlayarak kamuoyuyla paylaşma sorumluluğunu da üstlenir. Sürdürülebilirlik Komisyonu ise, akademik ve idari personel ile öğrencilerden oluşan danışma organı olarak, sürdürülebilirlik politikalarının belirlenmesi, uygulanması ve değerlendirilmesinde kilit bir rol oynar. Bu yapılar, farklı disiplinlerden gelen bakış açılarını bir araya getirerek, iklim eylemine yönelik stratejilerin bütüncül ve etkili bir şekilde hayata geçirilmesini amaçlar ve üniversitenin tüm birimleri arasında güçlü bir iş birliği sağlar.